

# Aldona Maria Piwko

---

## Symposium: „X Dzień Islamu w Kościele katolickim w Polsce” (26 stycznia 2010)

---

Nurt SVD 44/1(127), 325-329

---

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

**Symposium: X Dzień Islamu  
w Kościele katolickim w Polsce  
(26 stycznia 2010)**

*Aldona Maria Piwko*

Dom Parafialny przy parafii katedralnej św. Floriana na warszawskiej Pradze gościł w swoich progach uczestników *X Dnia Islamu w Kościele katolickim w Polsce*, którego centralne obchody odbyły się w Warszawie 26 stycznia 2010 roku. Od dziesięciu lat przedstawiciele Kościoła katolickiego spotykają się z muzułmanami, aby wzajemnie poznawać swoje religie, kultury oraz zwyczaje. Tegoroczne, jubileuszowe uroczystości zatytułowane zostały: „Chrześcijanie i muzułmanie – zjednoczeni w przezwyciężaniu ubóstwa”. Temat przewodni spotkania zaczerpnięto z Orędzia na zakończenie postu w miesiącu ramadan 2009 roku, który do muzułmanów wystosowała Papieska Rada ds. Dialogu Międzyreligijnego. W dokumencie tym czytamy: „Bez wątplenia i z zadowoleniem należy stwierdzić, że Orędzie (...) stało się nie tylko zwyczajem, lecz jest oczekiwanym wydarzeniem”. Tegoroczny temat spotkania miał tym bardziej szczególny wydźwięk, ponieważ o ubóstwie mówiono w kilka dni po tragicznym trzęsieniu ziemi na Haiti, w którym ucierpiało wiele tysięcy osób.

Podczas warszawskich uroczystości zgromadzeni przedstawiciele obu religii ukazywali i omawiali zjawisko ubóstwa w różnych krajach i kulturach. Chrześcijanie i muzułmanie zgadzają się, że ubóstwo poniża i jest przyczyną cierpienia każdego człowieka.

Abp Henryk Hoser, pasterz diecezji warszawsko-praskiej, a zarazem gospodarz uroczystości, w powitaniu przypomniał zebrany, że człowiek bez Boga nie istnieje. W historii wiele cywilizacji i poglądów ateistycznych upadło, nie mając trwałego fundamentu, a chrześcijaństwo i islam trwają. „A ponieważ wierzymy – mówił abp Henryk Hoser – wierzymy w Boga sprawiedliwego, żyjmy jak bracia”.

Natomiast mufti Muzułmańskiego Związku Religijnego Tomasz Miśkiewicz, przypomniał zgromadzonym słowa pochodzące z Koranu, a zatem stanowiące Boże przesłanie do ludzi, dotyczące obo-

wiązku ofiarowania jałmużny i pomocy potrzebującym: „Nigdy nie osiągniecie prawdziwej pobożności, dopóki nie będziecie rozdawać z tego, co kochacie. Cokolwiek rozdacie, Bóg wie o tym doskonale!” (Koran, S. 3,92). Należy ponadto przypomnieć, że jednym z podstawowych obowiązków rytualnych każdego wiernego muzułmanina jest oddawanie części swojego dochodu na jałmużnę, czyli obowiązkowy *zakat*. Wierzący w Allaha dzielą się również z ubogimi i potrzebującymi dobrowolną daniną, zwaną *sadaka*.

Kolejną osobą, która w dyskusji na temat ubóstwa zabrała głos był ambasador Królestwa Arabii Saudyjskiej w Rzeczypospolitej Polskiej, dr Nasser A. Albraik. Mówił, że: „Bóg przemawia do wszystkich ludzi, bez względu na wyznanie i płeć, Koran naucza: «O, ludzie! Oto stworzyliśmy was z mężczyzny i kobiety i uczyniliśmy was ludźmi i plemionami, abyście się wzajemnie znali»” (S. 49,13). Dlatego winniśmy sobie wzajemnie pomagać, również w wymiarze materialnym. Arabia Saudyjska w ciągu ostatnich trzydziestu lat przeznaczyła 4% PKB na pomoc humanitarną, skierowaną do 87 krajów<sup>1</sup>. Jednocześnie władze Arabii Saudyjskiej zaznaczają, że pomoc kierowana jest nie tylko do krajów muzułmańskich, ale wszędzie tam, gdzie jest potrzebna<sup>2</sup>.

Ambasador Arabii Saudyjskiej przypomniał również, że w Koranie nie ma sury poświęconej matce Mahometa – Aminie, a jest cała sura poświęcona Maryi. Świadczy to o wartości, jaką Maryja stanowi również dla muzułmanów, a zarazem podkreśla szacunek islamu wobec innych religii.

Głos zabrało wielu gości – chrześcijan i muzułmanów, zaproszonych na uroczystości. Wszyscy zgodnie twierdzili i z całą mocą podkreślali konieczność niesienia pomocy ubogim i potrzebującym oraz poszukiwania sposobów do przezwyciężenia problemu ubóstwa w świecie. Jednocześnie należy pamiętać, że zagrożeniem jest nie tylko ubóstwo materialne. Współczesnemu człowiekowi grozi również ubóstwo duchowe, wewnętrzne, spowodowane brakiem Boga w życiu codziennym – o czym wspomnieli ks. W. Sobolewski.

Natomiast przedstawiciel Instytutu Ibn Chalduna, Bogusław Zagórski zwrócił uwagę na jeszcze jeden aspekt związany z ubóstwem, mianowicie przyzwyczajenie do otrzymywania i oczekiwania na pomoc, bez podejmowania próby wyjścia z marazmu. Takie ujęcie pro-

<sup>1</sup> Dane przekazane zostały w specjalnym oświadczeniu, wręczonym uczestnikom spotkania w ramach *X Dnia Islamu w Kościele katolickim w Polsce*. W ciągu trzydziestu lat na cele charytatywne przekazano 83 miliardy dolarów.

<sup>2</sup> Wspierane są państwa afrykańskie: Somalia, Dżibuti, Etiopia, Ruanda, Tanzania, Ghana, Gwinea, Niger, Senegal, Mauretania, Sierra Leone.

blemu ubóstwa jest zbieżne z aktualną kampanią społeczną, która odbywa się pod hasłem: „Pomagam – nie daję. Stop żebractwu”. Niestety, coraz częściej, szczególnie wśród osób uwikłanych w nałogi alkoholowe lub narkotyczne żebranie staje się sposobem na życie. Pracownicy ośrodków pomocy społecznej zgodnie twierdzą, że prawdziwa bieda rzadko wystawia się na widok publiczny. Dlatego niezmiernie ważne jest właściwe i przemyślane udzielanie pomocy potrzebującym.

Wzorem, chociaż dla wielu Polaków bardzo odległym, niech będzie inicjatywa „Home of Peace” Zgromadzenia Sióstr Elżbietanek pracujących w Betlejem i w Jerozolimie na Górze Oliwnej. Siostry od wielu lat (s. Rafaela z Jerozolimy – od 43) mieszkają z dziećmi znalezionymi na jerozolimskich ulicach. Często są to sieroty różnych tradycji religijnych: chrześcijanie, żydzi, muzułmanie, nad którymi siostry sprawują opiekę i starają się pomóc dobrze wejść w dorosłe życie.

Jednak wspólne rozważania nad problemem i sposobem rozwiązania zjawiska ubóstwa nie zdominowały jubileuszowego, X Dnia Islamu w Kościele katolickim w Polsce. Dzień był również okazją do pewnych podsumowań działającej od 10 lat inicjatywy wspólnych spotkań. Dr Samir Ismail, przewodniczący Ligii Muzułmańskiej w RP, powiedział, że muzułmanie w Polsce przeszli już etap dialogu z chrześcijanami i wkroczyli na etap współpracy. Złożył również interesującą propozycję dotyczącą organizacji Dnia Chrześcijaństwa w meczecie.

Spotkanie zakończyło się modlitwą właściwą każdej z religii. Chrześcijanie modlili się słowami „Ojcze nasz” – muzułmanie modlitwą spontaniczną *Du'a*. Wspólnie zaś wymieniony został znak pokoju. Tradycją spotkań chrześcijańsko-muzułmańskich jest wspólna agapa, podczas której serwowane są przysmaki kuchni obu tradycji z poszanowaniem zakazów żywieniowych muzułmanów.

*Dzień Islamu w Kościele katolickim* ma dziesięcioletnią tradycję. Dialog ma służyć przewyciężaniu wzajemnych niechęci i uprzedzeń i powinien stanowić element pogłębiania szacunku dla wyznawców innych religii. Jego celem jest ukazać to, co łączy chrześcijan i muzułmanów, a więc modlitwa, post i jałmużna<sup>3</sup>.

Pierwsze działania na rzecz dialogu chrześcijańsko-muzułmańskiego w Polsce podjął ks. bp Władysław Miziołek. W połowie lat osiemdziesiątych gościł Wielkiego Muftiego Libanu Szejcha Hassana Khalida. Natomiast polscy muzułmanie brali udział w spotkaniach ekumenicznych w Warszawie<sup>4</sup>.

<sup>3</sup> Por. A. Nalborczyk, S. Grodź, *Muzułmanie i chrześcijanie – droga w kierunku dialogu*, w: A. Parzymies (red.), *Islam a terroryzm*, Warszawa 2003, s. 155-157.

<sup>4</sup> Por. A. Skowron-Nalborczyk, S. Grodź, *Kontakty muzułmańsko-chrześcijańskie*

*Dzień Islamu w Kościele katolickim w Polsce* jest jedyną tego rodzaju inicjatywą na świecie. Chrześcijanie i muzułmanie spotykają się razem, by się modlić. Spotkanie ma przede wszystkim wymiar duchowy, o szczególnym znaczeniu we współczesnym świecie, w którym nieustannie trwają walki zbrojne w krajach muzułmańskich<sup>5</sup>.

*Dzień Islamu w Kościele katolickim w Polsce* obchodzony jest od 2001 roku. Ustanowiono go decyzją Konferencji Episkopatu Polski jako dzień modlitw poświęcony islamowi, obchodzony 26 stycznia na zakończenie Tygodnia Modlitwy o Jedność Chrześcijan. Organizatorem obchodów *Dnia Islamu* jest Komitet ds. Dialogu z Religiami Niechrześcijańskimi, będący częścią Rady ds. Dialogu Międzyreligijnego Konferencji Episkopatu Polski. W organizacji spotkania pomocą służą również członkowie Rady Wspólnej Katolików i Muzułmanów (RWKiM). W latach 2001-2002 obchodzono Dzień Modlitwy w intencji muzułmanów, a od 2003 roku zmieniono nazwę dnia na *Dzień Islamu w Kościele katolickim w Polsce*<sup>6</sup>. Wówczas również w całej Polsce, do rytuału Mszy świętej celebrowanej 26 stycznia włączona została modlitwa w intencji wyznawców islamu, odczytywana podczas modlitwy powszechnej.

*Dzień Islamu* ma charakter konferencyjno-modlitewny. Kolejne *Dni Islamu* posiadają elementy wspólne, które zostały wypracowane i stały się niejako kanonem oraz wzorem do naśladowania w kolejnych latach. Punktem centralnym obchodów tego *Dnia* jest zazwyczaj modlitwa w intencji pokoju na świecie oraz pokojowego współdziałania wiernych obu religii. Do części stałych należy zaliczyć również przesłanie, czytanie fragmentów ksiąg świętych, modlitwę powszechną „Ojcze nasz”, błogosławieństwo i przekazanie znaku pokoju. *Dzień Islamu* umożliwia głębokie poznanie wielkiej religii monoteistycznej, która zdobywa coraz większą popularność na świecie, także w Polsce. Organizowane są odczyty, wygłaszane referaty, prowadzi się dyskusje i rozmowy. Wszystkie te elementy służą poznaniu kultury, tradycji i religii islamu.

Duchowym patronem *Dnia Islamu w Kościele katolickim w Polsce* i jego głównym organizatorem jest ks. bp Tadeusz Pikus. Funkcję przewodniczącego Komitetu ds. Dialogu z Religiami Niechrześcijańskim Rady ds. Dialogu Międzyreligijnego Konferencji Episkopatu Polski pełnił do 2006 roku. Jego następcą został ks. bp Romuald Kamiński.

*w Polsce?*, w: „Collectanea Theologica”, nr 1, 2003, s. 193.

<sup>5</sup> Por. M. Danielewski, *IV Dzień Islamu w Kościele Katolickim*, w: „Biuletyn Eku-  
mniczny”, nr 1, 2004, s. 110-112.

<sup>6</sup> Por. *Dzień modlitw poświęconych islamowi. Pierwszy w historii polskiego Kościoła*, w: „Wiadomości KAI”, nr 5, 2001, s. 7.

Szczególne zaangażowanie w bezpośrednie organizowanie obchodów *Dnia Islamu w Kościele katolickim w Polsce* wykazują członkowie Rady Wspólnej Katolików i Muzułmanów, a zatem jej obecni przewodniczący – ks. dr Adam Wąs oraz dr Artur Konopacki, przy pomocy sekretarza, dr Agaty Skowron-Nalborczyk, oraz innych członków i sympatyków Rady.

# VERBUM SVD

fasciculus 1  
volumen 51  
2010

- Towards a New Heaven and a New Earth
- *Social Communication* – Development of a Vatican II Concept
- Re-Imaging the Christian Priesthood for Our Times. Some Helpful Hints from Sacred Scripture
- Evangelizing Empire. The Gospel and Mission of St. Paul
- Reading with Your Soul. A Cross-Cultural Reading of Mk 14:26–16:8 and Jn 8:1–11

